

Doplníme-li to, co bylo řečeno pro dynamickou hodnotu i pro hodnotu statickou, máme všechny instrumenty pro jakýkoliv — dynamický nebo statický — postoj hospodařícího subjektu. Viděli jsme zároveň důležitost stěžejního principu všech úvah hospodářských, t. j. výnosového počtu.

Tyto naše úvahy o výnosovém počtu jsou v těchto kapitolách podány pouze *anticipando* a znamenají určitou odbočku. Bude jim totiž věnována patřičná pozornost teprve na konci tohoto díla, kde bude podrobně rozebrán tento snad nejdůležitější problém hospodářského myšlení. Zde a na jiném místě musíme se však již tímto problémem zabývatí proto, aby náš výklad mohl býti úplně pochopen.

Tím uzavírám výpočet a rozbor základních pojmů hospodářských a vrátíme se k podrobnější analýze hospodářské fáze, již potřebujeme, abychom právě mohli definitivně přikročiti k závěrečným kapitolám o výnosovém počtu.

5. O hospodářské fázi zoláště.

a) Rozhled.

Poznali jsme, že první podmínkou pro vysvětlení hospodářské fáze jest analýsa a vysvětlení hospodářských pojmů a provedli jsme tuto analýsu a podali posvětlení v předchozí kapitole. Osvětlivše takto první z obou základních rozdílů hospodářského a technického myšlení, můžeme nyní přistoupiti k druhému základnímu rozdílu těchto dvou způsobů myšlení, totiž k hospodářské fázi. V rámci této fáze odehrává se vlastní hospodářské myšlení. Fáze tato skládá se v podstatě sice ze samých hospodářských pojmů, leč vysvětlení těchto pojmů není ještě vysvětlením hospodářské fáze.

Analysovali jsme tyto pojmy, vypočetli jejich hlavní znaky, naznačily sféru jejich materiálního subsumovatelného obsahu (tím, že jsme uvedli zjevy, jež možno chápati jako náklad), avšak tyto pomůcky nestačí ještě k dokonalému vysvětlení hospodářské fáze. To proto, že podstatou této fáze jsou vzájemné vztahy jednotlivých jejích členů s dalšími dalekosáhlými s tím souvisejícími logickými důsledky. Na základě toho, co jsme řekli při vysvětlení pojmů, víme sice, že náklad jest ve vztahu k výnosu chtěn, sám o sobě však nechtěn, ale ještě nevíme, že připneme-li jistý postulát jako chtěný, vzniká nám použitím nákladu škoda na splnění ne nějakého, nýbrž určitého, logicky přesně stanovitelného postulátu. Jsme-li na př. rozhodnutí ke koupi, jest možno již logicky usuzovati, kterého jiného postulátu se budeme musiti vzdáti. Bližší určení tohoto druhého postulátu zůstane ovšem vždy pouze zcela formální, to zn. nebude zapotřebí a nebude ani možno říci, co bude po stránce materiálně-obsahové předmětem chtění. Postulát tento zůstává tedy nadále pouze „něčím“, co lze blíže určití jen se zřetelem k prvnímu chtěnému.

b) Soběstačnost (autarkie) hospodářské fáze a nepostradatelnost všech jejích členů.

Dříve než-li přistoupíme k vysvětlení jednotlivých částí hospodářské fáze, chtěl bych ještě jednou zdůrazniti, že tato fáze jest právě tak, jako fáze technická, uzavřeným a nedílným celkem, jenž ani neobsahuje něčeho pro hospodářský způsob myšlení zbytečného, jemuž však ani neschází ničeho z toho, co jest pro vysvětlení hospodářských úvah potřebno, že tedy tato